

3r de Primària

Enrotlla't

Llengua de Cicle Mitjà

Llengua de Cicle Mitjà / Enrotlla't

Projecte Llengua de la Fundació Privada Educativa
Vedruna-Barcelona

Escoles participants:

Escola Vedruna Artés
Escola Vedruna de Berga
El Carme-Vedruna de Manlleu
El Carme de Sabadell
Escorial Vic
Vedruna-Àngels Barcelona

Assessorament: Assumpta Fargas i Teresa Puntí
(Universitat de Vic).

Autors: Carles Capellades, Chiara Pallisera, Elisabet
Martin, Ester Casanovas, Joana Morgou, Laura
Caball, Laura Rovira, Laura Terricabras, Margarida
Tió, Mariona Parareda, Montse Caballeria, Patrícia
García i Xevi Lozano.
Coordinació: Ramon Rial

Primera edició: novembre 2011

© de l'edició: Fundació Privada Educativa
Vedruna-Barcelona

© dels textos: els seus autors

© de les fotografies: els seus autors

© de les il·lustracions: els seus autors

Disseny Gràfic: casals i cots / diacdiseny

Impressió: Gràfiques Diac Vic

Dipòsit Legal: B-32024-2011

ISBN-13: 978-84-939008-5-4

Tots els drets reservats. Cap part d'aquest llibre no
podrà ésser reproduïda per cap mitjà sense prèvia
autorització escrita de l'editor.

1/ Activitat individual

2/ Activitat en parelles

3/ Activitat en petit grup

4/ Activitat col·lectiva

5/ Activitat d'avaluació

6/ Activitat d'ampliació

7/ Activitat de resposta tancada
(remissió a la consulta del solu-
cionari)

8/ Remissió a una pàgina o ma-
terial del curs o cicle

9/ Activitat de reforç

10/ Llegeix

11/ Investiga

12/ Escriu

13/ Exposa oralment

14/ Escolta (material àudio)

15/ Enregistra't (veu)

16/ Consulta al diccionari

Icones d'agrupament

Icones d'activitat

Icones de procediment

3r de Primària

Unitat 3

Els contes

Índex

UNITAT 3**Els contes**

Contingut	Apartat	Activitat	Pàg.
Cançó	Escoltar i comprendre	1	1
El conte	Llegir i comprendre	2	3
L'inici del conte	Llegir i comprendre	3	3
L'inici del conte	Llegir i comprendre	4	7
El nom	Gramàtica	5	9
El nom	Gramàtica	6	9
El nom	Gramàtica	7	10
El nom	Gramàtica	8	10
El nom	Gramàtica	9	11
Els determinants	Gramàtica	10	12
Els determinants	Gramàtica	11	13
Els determinants	Gramàtica	12	13
Els determinants	Gramàtica	13	14
Els determinants	Gramàtica	14	14
Diminutius i augmentatius	Lèxic	15	15
Diminutius i augmentatius	Lèxic	16	15
Diminutius i augmentatius	Lèxic	17	16
Diminutius i augmentatius	Lèxic	18	16
Analitzar contes	Llegir i comprendre	19	17
Analitzar contes	Llegir i comprendre	20	17
El teu propi conte	Escriure	21	20
El nus del conte	Llegir i comprendre	22	24
El nus del conte	Llegir i comprendre	23	31
Connectors	Lèxic	24	32
Temps verbal	Gramàtica	25	33
Temps verbal	Gramàtica	26	34

Índex

Contingut	Apartat	Activitat	Pàg.
Temps verbal	Gramàtica	27	34
El teu propi conte	Escriure	28	35
El teu propi conte	Escriure	29	36
El teu propi conte	Escriure	30	36
El desenllaç del conte	Llegir i comprendre	31	39
El desenllaç del conte	Llegir i comprendre	32	40
El teu propi conte	Escriure	33	41
El teu propi conte	Escriure	34	41
El teu propi conte	Escriure	35	42
Pauta d'autoavaluació	Escriure	36	43
El teu propi conte	Escriure	37	44

Escoltar i comprendre

1. Ara escoltaràs una cançó on hi surten personatges de contes. Omple els buits amb els noms que hi falten.

Qualsevol nit pot sortir el sol

Jaume Sisa

Fa una nit clara i tranquil·la,
hi ha la lluna que fa llum.
Els convidats van arribant
i van omplint tota la casa
de colors i de perfums.

Heus ací a _____, en _____
als _____,
al gos Snoopy i el seu secretari Emili
i en Simbad,
Ali Babà i Gulliver.

Oh! Benvinguts, passeu, passeu.
de les tristors en farem fum.
A casa meva és casa vostra,
si és que hi ha cases d'algú.

Hola Jaimito! I donya Urraca!
I en Carpanta i Barba-azul,
i Frankenstein i l'home llop,
el comte Dràcula i Tarzan,
la mona Xita i Peter Pan.

La senyoreta Marieta de l'ull viu
ve amb un soldat.
Els Reis d'Orient, Papà Noël,
el Pato Donald i en Pascual.
La Pepa maca i Superman.

Bona nit senyor King Kong,
senyor Astèrix i en Taxi Key,
Roberto Alcázar i Pedrín,
l'Home del sac i en Patufet,
senyor Charlot, senyor Obèlix.

*Hola nens i nenes!
Sóc el mag Flipat, el mag més famós
de Catalunya!
Com? Que no havíeu sentit mai a
parlar de mi? Que no sóc famós?...
Teniu raó, no sóc gens famós...
Ningú em coneix, ni tan sols surto a
la cançó del Sisa, i mireu que n'hi
arriben a sortir de per-
sonatges...*

Escoltar i comprendre

En ve amb la Monyos,
agafada del braçet,
hi ha la dona que ven globus,
la família Ulises
i el capitán Trueno amb patinet.

I a les dotze han arribat
la fada bona i
en Tom i Jerry, la Bruixa Calitxa,
Bambi i Mobby Dick,
i l'emperadriu Sissí.

I Mortadelo i Filemón
i Guillem Brown i Guillem Tell
la
el llop ferotge,
el caganer, en Cocoliso i en Popeie.

Oh! Benvinguts, passeu, passeu.
Ara ja no hi falta ningú,
o potser sí, ja me n'adono que tan sols
hi faltes tu...

També pots venir si vols.
T'esperem, hi ha lloc per tots.
El temps no compta ni l'espai...
Qualsevol nit pot sortir el sol.

*A mi m'agradaria ser com
aquests personatges, i sortir en
contes fantàstics, tractar amb
reis i reines, prínceps i princeses,
fades i bruixes...*

Llegir i comprendre

Els contes

2. Abans de llegir el conte responeu, entre tots, aquestes preguntes:

Quina et sembla que era la feina d'un sabater?

.....

.....

Els follets són personatges bons o dolents?

.....

.....

Podem veure els follets? Com te'ls imagines?

.....

.....

3. Llegeix aquest conte i observaràs les tres parts que solen tenir tots els contes (inici, nus i desenllaç).

El sabater i els follets***Inici***

Fa molt de temps, hi havia un pobre sabater que gairebé no tenia feina. Un dia, trist, cansat i desesperat, va tallar l'últim tros de cuir que li quedava, doncs ja no tenia diners per a comprar-ne més, i se'n va anar a dormir molt aviat. Quan, al matí següent, el sabater es va alçar i va entrar en el seu modest taller, es va trobar amb la sorpresa més gran de la seva vida: damunt la seva taula de treball hi havia unes boniques sabates fetes amb el tros de cuir que havia tallat el dia abans.

www.totcontes.com

El sabater va cridar a la seva esposa i li va preguntar si les havia fet ella, però la dona tampoc no en sabia res. Van examinar les sabates amb atenció, i van comprovar que era el millor treball que havien vist mai: qui hagués fet aquelles sabates era un autèntic artista.

T'has fixat en com estan estructurats els contes? L'estructura d'un conte generalment sempre té tres parts: inici, nus i desenllaç.

Nus

Poca estona després va passar per allà un senyor molt ric i distingit que va veure les sabates des de la porta. Va entrar i li va dir al sabater:

- Bon home, em permet veure aquestes sabates, si és que estan en venda?
- Per descomptat, senyor —va contestar el sabater—, donant-li les sabates.

El client les va examinar amb atenció i va dir:

- El felicito, són les millors sabates que he vist fa molt de temps. D'ara en endavant, sempre li encarregaré a vostè el meu calçat, i a més penso recomanar-lo als meus amics. El cavaller va pagar molt generosament les sabates, i el sabater va córrer a ensenyar-li les monedes a la seva dona.

Després va anar a comprar cuir, fil i tot el que necessitava per a seguir treballant, ple d'alegria per la seva bona sort. Gràcies a les monedes que el seu distingit client li havia donat, el sabater va poder comprar material per a fer uns altres dos parells de sabates. Aquella nit va tallar el cuir, va preparar els fils i se'n va anar a dormir aviat, ja que estava cansat per l'emoció. Al llit, la seva dona i ell van estar xerrant una llarga estona, fent tot tipus de suposicions sobre qui podria haver cosit tan meravellósament les sabates la nit anterior. Però, per més voltes que hi donaven, no podien aclarir el misteri, i finalment es van adormir.

Llegir i comprendre

Nus

Quina seria la sorpresa i l'alegria del sabater quan, l'endemà al matí, va trobar damunt la seva taula dos nous parells de sabates tan boniques com les del dia abans. Va cridar a la seva dona i junts van ballar d'alegria, segurs que algun misteriós protector vetllava per ells. Els nous parells de sabates es van vendre tan ràpidament com els anteriors, i el sabater va poder comprar més material... I l'endemà va trobar quatre parells de sabates perfectament acabades! Poques hores després ja els havia venut tots i va poder comprar més cuir.

La història es va repetir una vegada i una altra, i el sabater cada vegada tenia més clients, perquè tots els que compraven les seves sabates els recomanaven als seus amics i coneguts. Quan ja havien passat uns dies, hi havia una llarga cua davant de la sabateria.

Un dia, el sabater li va dir a la seva esposa:

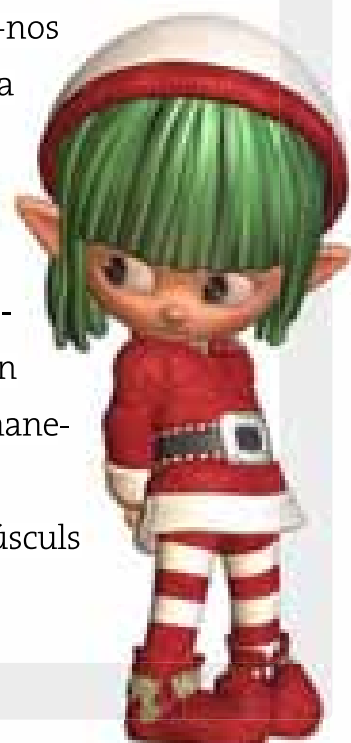
– Fa més d'una setmana que el nostre misteriós benefactor ve a treballar per a nosaltres per la nit, i m'agradaria saber qui és.

– A mi també —va dir la dona—, però potser no vol que el vegem, perquè en cas contrari ja s'hauria presentat, en comptes de venir sempre quan estem dormint.

– Per això —va dir el sabater—, el que hem de fer és amagar-nos aquesta nit al taller i anar rellevant-nos per a dormir, i d'aquesta manera el veurem quan vingui a fer les sabates.

Així ho van fer i, en tocar la mitjanit, el sabater i la seva esposa van poder veure el més increïble dels espectacles: uns homenets diminuts, de menys d'un pam d'alçada, van entrar al taller i van començar a cosir les sabates. Anaven completament nus, i treballaven amb una rapidesa i habilitat que les sabates sortien de les seves manetes l'una darrera de l'altra com per art de màgia.

Unes hores després, totes les sabates estaven acabades, i els minúsculs follets se'n van anar tan silenciosament com havien arribat.

Llegir i comprendre

- Pobrets, van despullats i han de passar fred —va dir la dona—.
- I a més van descalços —va dir el sabater—. Podríem fer-los roba i sabates en agraïment pel que ells han fet.

Desenllaç

Immediatament, el sabater i la seva esposa es van posar a treballar. L'endemà tenien llestos un munt de sabatetes i robetes per als follets. A la nit, ho van posar tot sobre la taula i van tornar a amagar-se per a veure què passava. En tocar les dotze, van aparèixer altra vegada els homenets, i en veure els diminuts vestits i sabatetes que havien preparat per a ells, es van posar a fer salts d'alegria. Van començar a posar-se les robetes, com si fos un joc molt divertit, i quan tots van estar vestits i calçats, se'n van anar alegrement per on havien vingut. Els follets no van tornar mai més, però com que el sabater ja s'havia fet famós i no li faltava la feina, ell i la seva dona van viure feliços la resta dels seus dies. I conte contat ja s'ha acabat.

*T'ha agradat aquest conte?
Ara veurem si l'has entès bé! Respon a les preguntes de comprensió que trobaràs a continuació!*

Llegir i comprendre

Comprensió conte**4.** Després de llegir el conte:

Encercla la resposta correcta de les següents preguntes sobre la lectura:

El senyor ric recomanarà el sabater als seus companys perquè...

- A Les sabates eren molt grosses
- B Les sabates eren molt barates
- C Les sabates estaven molt ben fetes

El sabater i la seva dona ballaven d'alegria perquè...

- A Era l'aniversari del sabater
- B Els agradava molt cantar i ballar
- C El sabater va trobar dos nous parells de sabates fets

Llegir i comprendre

Les sabates es venien molt ràpidament...

- A Perquè eren molt boniques
- B Perquè estaven molt bé de preu
- C Perquè eren velles

El sabater i la seva dona van decidir amagar-se...

- A Perquè els agradava jugar a l'amagada
- B Per descobrir qui els feia les sabates
- C Per evitar que tornessin a entrar al seu taller

Els homenets que ajudaven al sabater eren:

- A Bons
- B Dolents
- C Antipàtics

El sabater i la seva dona feien vestits i sabates menudes perquè...

- A Tindrien un fillet aviat
- B Volien obrir una botiga de roba infantil
- C Les donarien als homenets com a símbol d'agraïment

Els homenets no van tornar més perquè...

- A Es van empipar amb el sabater i la seva esposa
- B No van tornar a trobar el camí
- C El sabater i la seva esposa ja no els necessitaven

Gramàtica

El nom

Als contes hi apareixen personatges, llocs, objectes,... Per designar-los utilitzem el **nom**.

Els **noms** són paraules que designen persones, animals o coses. Per exemple:
Blancaneus, gat, bosc, castell,...

5. Escriu:

Tres noms que designin persones:

.....
.....
.....

Tres noms que designin coses:

.....
.....
.....

Tres noms que designin animals:

.....
.....
.....

Tres noms que designin llocs:

.....
.....
.....

6. Encercla els noms que trobis en aquestes frases:

El mag **Flipat** fa màgia

En Patufet és el protagonista d'un conte

La bruixa Minerva volava amb la seva escombra

Els nans Pepet, Jordi i Carles treballen al bosc

Gramàtica

Observa quina diferència hi ha entre aquestes dues frases:

Una **amiga** visitarà la meva **ciutat**

La **Carla** visitarà **Barcelona**

Amiga i *ciutat* poden fer referència a qualsevol amiga i a qualsevol ciutat sense concretar. Són **noms comuns**.

Carla i *Barcelona* concreten i parlen d'una amiga i d'una ciutat concretes. Són **noms propis** que sempre escriurem amb la lletra inicial en **majúscula**.

7. Classifica els noms que apareixen a les frases de l'exercici 2 segons si són noms propis o noms comuns:

Noms propis:

.....

.....

.....

.....

.....

Noms comuns:

.....

.....

.....

.....

.....

8. Relaciona cada nom propi amb el nom comú que li correspon:

1. Mediterrani	5. Patufet
2. Menorca	6. Ter
3. Barcelona	7. Catalunya
4. Pirineus	8. Ventafocs

☐ illa	☐ país
☐ muntanyes	☐ mar
☐ riu	☐ noia
☐ nen	☐ ciutat

